

Standardizirani kompetenčno usmerjeni pisni
zrelostni izpit / zrelostni in diplomski izpit

28. september 2022

Slovenščina

Komentar k nalogam

Tema 1 / Naloga 1

Tema:	Literatura – umetnost – kultura
Naslov:	Niko Grafenauer: <i>Sreča</i> Bina Štampe Žmavc: <i>Kaj je sreča</i> Simon Gregorčič: <i>Sam</i>
Besedilna vrsta:	interpretacija besedila
Obseg:	450–550
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	<p><u>Priloga 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sreča ima dvojen obraz, včasih nam je naklonjena, drugič pa se obrne stran od nas. <p><u>Priloga 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sreča je sestavljena iz majhnih vsakdanjih stvari, »je šop majhnih srečic«. <p><u>Priloga 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Pesem izpoveduje, da je človek srečen le, če pomaga drugim. Kdor je sebičen in želi srečo uživati sam, naj tudi sam trpi brez tolažbe ali pomoči drugih.
Možnosti za delovno nalogo 1: Opišite ...	<p><u>Priloga 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Prvi del pesmi je svetel (npr. besede: »sije«, »smeh«, »svetal«, »nasmejan« ...). ■ V drugem delu – od 4. kitice naprej – je razpoloženje temnejše, saj pove, da se sreča lahko obrne stran od človeka (»senca zagrne«, »žaluje« ...). <p><u>Priloga 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Razpoloženje pesmi je zelo vedro, igrivo, svetlo. <p><u>Priloga 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Gregorčičeva pesem je zelo temačna in moralizira (»gorjé«, »solzé«, »odprì srcé, odprì roké«, »olajšúj gorjé« ...).
Možnosti za delovno nalogo 2: Analizirajte ...	<p><u>Priloga 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tema pesmi: sreča ■ Pesem je lirski ali izpovedni. ■ Ima pet kitic. ■ vrsta kitic: štirivrstičnice ■ verzi: vsaka kitica iz 4 verzov ■ Verzi niso enako dolgi. ■ rima: prestopna (abab), 2. in 5. kitica: pretrgana (abcb)

	<ul style="list-style-type: none"> ■ vrsta stopice: trohej ■ okrasni pridevki: »kisel dan«, »svetle oči«, »dvojen obraz« ■ poosebitev: »Le včasih je tiho zazrta / v minule čase«, »Sreča ima ves čas dvojen obraz« <p><u>Priloga 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Tema pesmi je vprašanje, kaj je sreča. ■ Pesem je lirski ali izpovedni. ■ Ima šest kitic. ■ vrsta kitic: štirivrstičnice ■ Verzi: vsaka kitica sestoji iz 4 verzov. ■ rima: v prvi kitici prestopna (abab); v drugi kitici: abcb; v tretji kitici: čded; v četrti kitici: fggh; v peti kitici: ijkl; v šesti kitici: lnmn ■ okrasni pridevki: »rožnat dežnik«, »siv dež«, »pusto lice«, »senčna stran«, »plišast medvedek« ... <p><u>Priloga 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Tema pesmi: Sreče človek ne more uživati sam. ■ Pesem je lirski ali izpovedni. ■ Ima samo eno kitico, enajst vrstic. ■ Verzi niso enako dolgi. ■ rima: zaporedna (aabbccččcaa) ■ vzklik: »Gorjé mu, [...]!« – svetopisemska dikcija (npr. Mt 23) ■ arhaizem/starinsko: »imáš-li«, »brate«, »kedor« ■ rekla/frazemi: odvracati oči od koga/česa; nositi bol(ečine), prelivati solze ■ Vsaka vrstica se začne z veliko začetnico.
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Primerjajte ...</p>	<p><u>Priloga 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sreča ima dvojen obraz, včasih nam je naklonjena, drugič pa se obrne stran od nas. <p><u>Priloga 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sreča je sestavljena iz majhnih vsakdanjih stvari, »je šop majhnih srečic«. <p><u>Priloga 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Pesem izpoveduje, da je človek srečen le, če pomaga drugim. Kdor je sebičen in želi srečo uživati sam, naj tudi sam trpi brez tolažbe ali pomoči drugih.
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Interpretirajte ...</p>	<p><i>Kandidatka/kandidat razmišlja o pomenu sreče in podpre argumente z lastnimi izkušnjami.</i></p>

Tema 1 / Naloga 2

Tema:	Literatura – umetnost – kultura
Naslov:	Literarno branje Nine Zdouc
Besedilna vrsta:	povzetek
Obseg:	270–330
Situacija:	<u>Povod:</u> predstavitev avtorice Nine Zdouc v šolskem časopisu <u>Vloga:</u> dijakinja/dijak, ki pripravi povzetek <u>Naslovniki:</u> bralke in bralci šolskega časopisa
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, pripoved
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	Nina Zdouc je decembra 2017 v Mestnem gledališču v Celovcu prejela pospeševalno nagrado za literarno ustvarjanje. Leta 2012 je pri <i>Založbi Wieser</i> izdala svojo pesniško zbirko.
Možnosti za delovno nalogo 1: Povzemite ...	Nina Zdouc je koroška Slovenka, ki sedaj v Münchnu študira medicino. Njen delovnik je zelo naporen in včasih dolg. Ko je veliko dela, piše manj. Včasih pa piše tudi v laboratoriju, ko čaka na reakcije protitelesc. Energijo dobiva iz športa in dela, ki jo zanima. Ko ima polno glavo, rada posluša slovensko glasbo, bere ali trenira.
Možnosti za delovno nalogo 2: Predstavite ...	Besedila, ki jih piše, so različna. Kar jim je skupno, je, da so o stvareh, ki jo zanimajo. Piše o občutkih in težavah, ki jih pozna, ker jih je doživela. Nina Zdouc piše o temah, kot so ženska neodvisnost, vloga maternega jezika, današnje vrednote in eksistenca. V svojih pesmih razmišlja tudi o najglobljih plasteh svoje in sočlovekove identitete. Rada bi pisala tudi o eksotičnih stvareh, a misli, da taka besedila ne bi bila avtentična. Pri pisanju mora avtorica precej razmišljati, zato jo pisanje upočasni. V govoru pri podelitvi nagrade je dejala, da je razlika, ali piše v slovenščini ali v nemščini, saj občuti pri slovenskem pisanju neko domačnost in toplino. Pesnjenje je del njene identitete, saj pravi, da je naslov njene pesniške zbirke program njenega pisanja: Če ne piše, je ni. Nagrada, ki jo je prejela, je zanjo velika čast, hkrati pa tudi priznanje slovenski literaturi na Koroškem. Za svoje ustvarjanje je Nina Zdouc prejela že celo vrsto nagrad.
Možnosti za delovno nalogo 3: Obnovite ...	Skuša živeti v sedanjosti in ne dela preveč načrtov, temveč skuša hoditi skozi življenje korak za korakom. Najpomembneje je zanjo, da je srečna in da gre njeni družini in njenim prijateljem dobro.

Tema 2/Naloga 1

Tema:	Medgeneracijska solidarnost
Naslov:	Izmenjava znanja in izkušenj
Besedilna vrsta:	razprava
Obseg:	450–550
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedro sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	Spremembe na delovnem trgu in demografske spremembe zahtevajo tesnejše sodelovanje med pripadniki različnih generacij.
Možnosti za delovno nalogo 1: Prikažite ...	Besedilo prikaže načine uspešnega medgeneracijskega sodelovanja na delovnem mestu. Starejši in mlajši morajo sodelovati v dejavnostih na delovnem mestu. Pomembno je, da spoznajo podjetja potencial starejših oz. mlajših zaposlenih. Obe skupini morata spoznati, da temelji sodelovanje na medgeneracijskem učenju. Samo tako sta zagotovljena prenos in izmenjava učenja.
Možnosti za delovno nalogo 2: Izpostavite ...	<p>Starejši delojemalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ so pogosto manj izobraženi kot mlajši; ■ so manj fleksibilni; ■ imajo več zdravstvenih težav; ■ delodajalci jih imajo za manj produktivne; ■ so bolj vztrajni pri delu; ■ se kompleksno odločajo; ■ imajo široko znanje in veliko izkušenj; ■ ostajajo dalj časa na istem delovnem mestu; ■ so lojalni do podjetja, s tem vzbujajo zaupanje pri delodajalcu. <p>Mlajši delojemalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ so izkušeni v uporabi novih tehnologij; ■ so seznanjeni z najnovejšim znanjem; ■ hitro zaznavajo in reagirajo; ■ lažje vstopajo na trg dela; ■ razmišljajo globalno; ■ imajo razvito socialno mrežo; ■ so samozavestni; ■ so bolj usmerjeni v denar; ■ imajo manj kontrole nad svojim delom, delo jih hitreje izčrpa; ■ manjka jim finančna sposobnost.

<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Razpravljajte ...</p>	<p>Mogoča razmišljanja o izboljšanju medgeneracijskega sodelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ informiranje, ozaveščanje in izobraževanje vseh generacij; ■ razširitev ponudb oz. možnosti na ravni osebnostnega razvoja in medčloveškega sožitja; ■ sožitje in sodelovanje se začne v družini, starši pomagajo otrokom; ■ varstvo vnukov, finančna pomoč in podpora otrokom; ■ potomci skrbijo za bolne in stare starše; ■ krepitev medgeneracijskega sodelovanja na lokalni ravni, v pevskih zborih, športnih društvih, pri gasilcih; ■ organiziranje projektov na šolah z društvi upokojencev za krepitev vezi med mladimi in starejšimi; ■ krepitev medgeneracijskega sodelovanja na ravni države s prilagajanjem zakonov, poznejše upokojevanje delojemalcev; ■ nastopanje proti preživelim stereotipom o starejših (so neproduktivni, pogosto izostajajo z dela zaradi bolezni, ničesar ne prispevajo k razvoju družbe); ■ po drugi strani pa se pojavljajo stereotipi o starejših kot skupini zdravih, finančno preskrbljenih ljudi, ki izrabljajo državo; ■ ...
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Ocenite ...</p>	<p><i>Kandidat/kandidatka oceni v besedilu in razpravi predloge o tem, kaj se lahko mlajši nauči od starejšega. Oceno naj bi utemeljil/-a.</i></p> <p>Na primer:</p> <p>Predlog, da se mlajši nauči od starejšega nadzora dela, ni tako dober, saj se mora mlajši sam znajti v delovnem svetu.</p> <p>Starejši, ki so na področju financ bolj izkušeni, naj pomagajo pri urejanju financ mlajšim. To je predlog, ki gotovo podpira finančno osamosvajanje mladih, ker se lahko zgledujejo po teh nasvetih in si preko tega nabirajo lastne izkušnje z denarjem.</p>

Tema 2/Naloga 2

Tema:	Medgeneracijska solidarnost
Naslov:	Družba in staranje
Besedilna vrsta:	povzetek
Obseg:	270–330
Situacija:	<u>Povod:</u> prispevek na diskusijskem večeru ob evropskem dnevu medgeneracijske solidarnosti <u>Vloga:</u> predstavnik/predstavnica mladinske organizacije <u>Naslovniki:</u> sodelujoči na diskusijskem večeru
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	V članku z naslovom <i>Dolgoživa družba – ostati aktiven, ustvarjalen, motiviran</i> je predstavljeno, pred katere težave in izzive postavlja dolgoživost prebivalstva sodobno družbo. Zato je treba pripraviti načrte, kako se prilagoditi taki družbi.
Možnosti za delovno nalogo 1: Navedite ...	Besedilo prikaže rezultate posveta na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti na temo <i>Od staranja k dolgoživosti</i> . Posvet postavlja v ospredje nujnost odziva na demografske spremembe v Sloveniji in drugih sodobnih družbah.
Možnosti za delovno nalogo 2: Povzemite ...	Izhodišče posveta je soočanje z demografskimi spremembami, ki napovedujejo do leta 2030 naraščanje deleža starejših od 65 let, hkrati pa zmanjšanje delovno aktivnih državljanov. Posledično se bodo zvišali stroški za socialno varnost v naslednjih desetletjih za približno 10 odstotnih točk. Zato je potreben koncept aktivnega staranja, ki vključuje večjo aktivnost starejših na vseh področjih. Predsednik SAZU-ja kritizira, da država spregleduje in ne izkorišča potenciala strokovnjakov po odhodu v pokoj, čeprav ti ljudje še lahko mnogo prispevajo k razvoju družbe. Zato so potrebne prilagoditve na trgu dela, pri izobraževanju in usposabljanju delavcev ter na bivalnem in delovnem okolju. Potrebne so spremembe oz. prilagoditve na področju socialne zaščite za samostojno, zdravo in varno življenje vseh generacij. Na vse to opozarja že sprejeti dokument o strategijah dolgožive družbe. Pomembno za vključevanje starejših v družbo je medgeneracijsko sodelovanje, izobraževanje in usposabljanje starejših za nove izzive ter preprečevanje vsakršne starostne diskriminacije.

Dejstvo je, da dolgožive družbe ne smemo razumeti le kot problem, temveč tudi kot izziv in priložnost. Dokument o *Strategiji dolgožive družbe* je pomemben začetek, čeprav so v njem premalo poudarjeni socialni vidiki. Nujno potrebno je zakonsko zagotoviti dolgotrajno oskrbo in urediti pregledno in učinkovito financiranje le-te. Enako pomembno je ustvarjanje primernih delovnih razmer za oskrbovalce starejših.

Posebno pozornost je treba posvetiti sodobnim tehnologijam, npr. e-vključenosti starejših, kar je pomembno za aktivno življenje v starosti. Prav tako pomembna je motivacija za telesno aktivnost, ki pripomore k dobremu telesnemu in duševnemu zdravju.

Tema 3/Naloga 1

Tema:	Objavljanje fotografij
Naslov:	Vpliven trend samofotografije/sebka
Besedilna vrsta:	mnenjski govor
Obseg:	360–440
Situacija:	<u>Povod:</u> sodelovanje na govorniškem natečaju na temo <i>Vpliven trend samofotografije/sebka</i> <u>Vloga:</u> udeleženka/udeleženec govornega natečaja <u>Naslovniki:</u> poslušalke/poslušalci in komisija govorniškega natečaja
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	Informacijska doba in razmah družbenih medijev sta s seboj prinesla precej pogubnega za današnje medijske zvezde.
Možnosti za delovno nalogo 1: Imenujte ...	Slavna francoska filmska igralka Catherine Deneuve je zelo kritična do današnjih medijskih zvezd, saj naj bi te vseskozi objavljale svoje slike na družbenih omrežjih, menjale statuse in bile vseskozi v stiku z občudovalci. Meni, da to samoopazovanje ni naravno.
Možnosti za delovno nalogo 2: Povzemite ...	<i>Kandidatke oz. kandidati povzamejo glavne informacije iz besedila.</i> <ul style="list-style-type: none"> ■ Catherine Deneuve je ob 68. filmskem festivalu v Cannesu dejala, da v Franciji ni več pravih div, saj igralko vse bolj silijo v ospredje z javnim razkazovanjem svojih fotografij in nasploh lastnega vsakdanjika. ■ V razvoju novih tehnologij ne vidi nič obetavnega, označi jih celo za smrt filmskih zvezd, saj meni, da mora ostati zvezdnik v ozadju in z javnostjo deliti le malenkosti. ■ Sama uporablja telefon le, ko ga potrebuje, če je potrebno, ga tudi izključi. ■ Ne mara novodobnega obnašanja filmskih zvezd, ki za svojo prepoznavnost razgaljajo svojo zasebnost in pri tem izpadejo kot opazovalci lastnega življenja.
Možnosti za delovno nalogo 3: Razmišljajte ...	Mogoča razmišljanja: <ul style="list-style-type: none"> ■ Selfiji oz. samofotografije so gotovo eden izmed viškov moderne tehnologije, a so lahko zelo nevarni. Poročalo se je že o selfijih na nenavadnih mestih, kjer so nekateri bili zelo ogroženi ali so celo izgubili življenje. ■ V družbi se zaradi samofotografiranja manjša občutljivost za različna kulturna mesta, kraje, običaje, ljudi, saj se lahko brezobzirno sebka-mo povesod.

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ker je imenovan trend tako priljubljen pri zvezdnikih, se vse bolj širi na mladino. Ta nima nobenih zadržkov, zaradi česar prihaja do številnih problematik, npr. do žaljenja, zavisti, mobinga/sekstinga itd. ■ Mlade se zelo malo vzdaja in poučuje o tej tematiki, saj je nemogoče sproti slediti vsemu temu hitremu razvoju programov, aplikacij ... Tako jih seznanjamo z varno izdelavo in uporabo šele takrat, ko nam izkušnje pokažejo različne posledice, ki pa so žal večinoma negativne.
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Pozovite ...</p>	<p>Nekaj možnosti za poziv:</p> <p>Dragi sošolci in sošolke, bodite previdni, kakšne fotografije objavljate, saj so vam sedaj zabavne, ko pa odrastete, pa lahko ravno zaradi njih izgubite možnost za službo oz. svoj ugled ...</p> <p>Čeprav se zdi, da so selfiji trenutno najbolj priljubljena stvar na svetu, je gotovo še kaj pomembnejšega, npr. objava kakšne lepe vzpodbudne misli, zanimive fotografije narave, pohvale, čestitke ali izraza hvaležnosti prek socialnih omrežij. S tem lahko dosežemo večje koristi, pa še v nevarnosti nismo.</p> <p>Bodite previdni pri objavljanju lastnih fotografij in mnenj po spletu, saj obstaja veliko uporabnikov socialnih omrežij, ki to že obžalujejo. Raje se prej o tem pogovarjajte s sovrstniki in odraslimi ter skušajte najti nove, varnejše načine povezovanja z virtualnimi prijatelji.</p>

Tema 3/Naloga 2

Tema:	Objavljanje fotografij
Naslov:	Selfi – avtoportret sodobne generacije
Besedilna vrsta:	analiza besedila
Obseg:	360–440
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, razlaga
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	Selfi ali fotografski avtoportret je nekakšen družbeni fenomen, ki je v zadnjih letih izjemno hitro zaznamoval socialno interakcijo.
Možnosti za delovno nalogo 1: Obnovite ...	<p>Besedilo obravnava vzroke in posledice pojava selfijev na družbenih omrežjih.</p> <p>Zgodovina selfija sega mnogo pred uporabo termina zanj. Gre za sodobne avtoportrete, ki se zaradi razvoja tehnologije in pojava družbenih omrežij razlikujejo od tistih v preteklosti in niso dostopni le izbrani manjšini, temveč vsem.</p> <p>V želji po čim večjem številu všečkov se na družabnih omrežjih pojavljajo selfiji različnih kategorij. Posamezniki sebe predstavljajo v različnih vlogah in aktivnostih. Obstajajo celo primeri, ko se posamezniki, katerim objava navadnega selfija ni dovolj, za edinstven posnetek podajo celo v smrtno nevarnost.</p> <p>Ameriško združenje psihiatrov je razglasilo pretirano objavlanje selfijev kot duševno motnjo. Ta izjava se je sicer izkazala za neresnično, vendar strokovnjaki poudarjajo, da ne smemo prezreti nevarnosti, ki so povezane s trendom samofotografiranja. Opozarjajo na vse pogostejše negativne posledice, ki jih povzroča fotografiranje samega sebe.</p> <p>Po drugi strani pa je ustvarjanje in objavlanje selfijev lahko tudi pozitivno pri razvijanju osebne, družbene in socialne identitete. Ob tem je treba vedeti, da je v človeški naravi, da se pri samopredstavljanju hočemo pokazati v pozitivni podobi.</p>
Možnosti za delovno nalogo 2: Razčlenite ...	<p>Besedilo je glede na <u>zunanj</u> <u>zgradbo</u> razdeljeno na: glavni naslov, uvodno napovedno oziroma povzermalno razmišljanje ter sedem podnaslovov, ki besedilo členijo na odstavke.</p> <p>Časopisni članek je napisan v razumljivem jeziku, <u>slog pisanja</u> je privlačen, slikovit, obogaten s konkretnimi življenjskimi primeri, ki bralca še dodatno pritegnejo.</p> <p>V besedilu je nekaj <u>tujih lastnih poimenovanj in naslovov</u>: Nathan Hope, revija <i>Time</i>, Instagram, Christopher Lasch, Willy Pasini, Ksenja Ignjatjeva ...</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ■ <u>Tujke</u>: ekstima, eksternalizacija, egocentričen, narcisizem, ekskluziven, glamurozen, avtentičen ... ■ Pojavljajo se tudi <u>ustaljene besedne zveze</u>: »zahodna civilizacija«, »družbene mreže«, »hitra hrana«, »medijska hiša«, »edinstven posnetek«, »duševna motnja« ... ■ V prispevku najdemo <u>strokovno izrazje v povezavi s sodobnimi mediji</u>: »digitalna doba«, »digitalni posnetki«, »prenosni telefoni«, »družabna omrežja«, »profil na družabnem omrežju«, »svetovni medij« ... ■ Dobesedni prevod definicije Ameriškega združenja psihiatrov iz angleščine v slovenščino <u>zapisan v narekovajih</u>: »obsesivno-kompulzivno željo človeka, da posname lastno fotografijo in jo objavi na družbeni mreži s ciljem nadomestiti pomanjkanje samospoštovanja in izpolniti praznino v odnosih z drugimi ljudmi«. ■ Eden od podnaslovov (»Selfitis?«) je <u>zapisan s končnim ločilom</u>. Gre za spraševanje znotraj odgovora. ■ <u>Nove tvorjenke</u>: »selfitis«, »selfi-zasvojenec« <p><i>Kandidat/kandidatka lahko navede še druge primere.</i></p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Ocenite ...</p>	<p><i>Možnih je več rešitev/mnenj, ki jih kandidat/kandidatka po svoji lastni presoji smiselno utemelji.</i></p> <p>Lahko na primer zagovarja mnenje nekaterih, da je selfi dokaz narcisizma in moralnega razkroja, lahko pa se bolj nagiba v smer, da pojav selfijev ne pomeni nič slabega, saj je le nekakšen stranski učinek tehnološko omogočenega samoraziskovanja.</p>